

ДО ПИТАННЯ ГЕОДЕЗИЧНОЇ КЛАСИФІКАЦІЙНОЇ НОРМАТИВНОЇ ІНФОРМАЦІЇ: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ

*Мусієнко І.В., к.т.н., доц.,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет,
м. Харків, Україна
saprad14@gmail.com*

Сучасний світ стрімко змінюється, зміни стосуються освітньої сфери, зміни стосуються нормативних документів. Виробництво є динамічною сферою. Динамічність виробництва викликана ринком, необхідністю систем пристосовуватися до мінливого зовнішнього середовища. Зміни у виробництві спричиняють зміни в нормативній документації. У навчальному процесі не завжди відстежуються зміни в нормативній документації. У зв'язку з цим доцільно проаналізувати деякі сучасні нормативні документи у сфері геодезії та виокремити класифікаційну інформацію, яка часто не береться до уваги в сучасній геодезичній літературі.

Загалом теодоліти поділяються за точністю, конструктивними особливостями та призначенням (рис. 1).

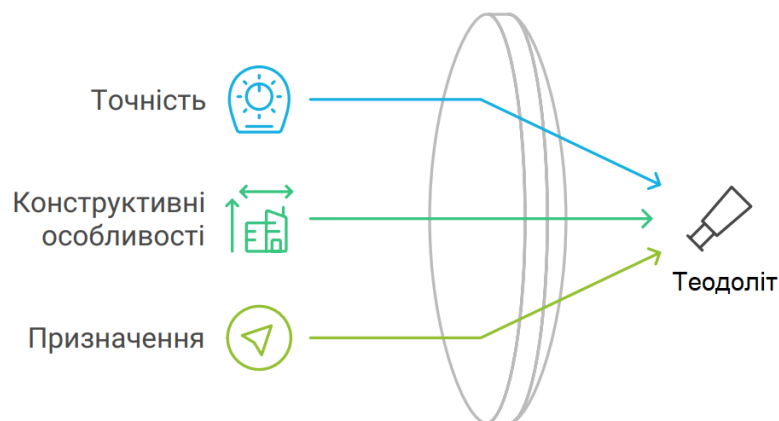

Рисунок 1 – Загальна класифікація теодолітів

Згідно із сучасними нормативними документами за точністю теодоліти поділяють на високоточні, точні та технічні [1], рис. 2.

Рисунок 2 – Класифікація теодолітів за точністю [1]

Тобто теодолітам за точністю присвоєно три літери: А, В, і С. У дужках наведена середня квадратична помилка (СКП) вимірювань кута одним повним прийомом, (σ) у секундах.

Класифікацію віддалемірної частини електронних тахеометрів за точністю наведено на рис. 3 [1].

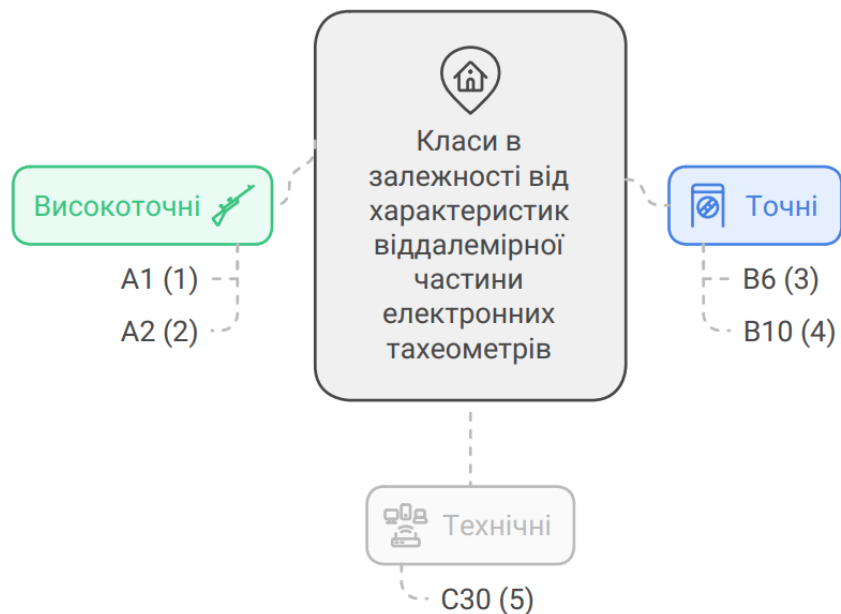

Рисунок 3 – Класифікація віддалемірної частини електронних тахеометрів за точністю (у дужках – фазова похибка в мм) [1]

Класифікація нівелірів за точністю наведена на рис. 4 [2].

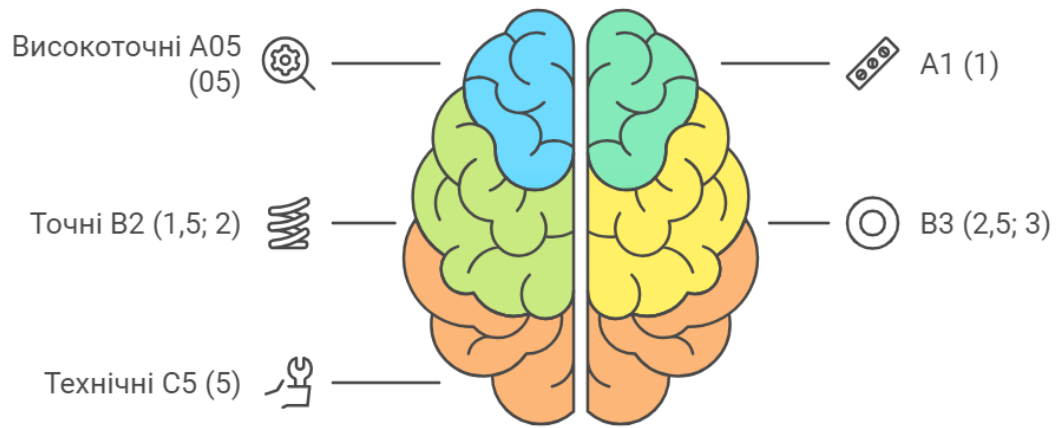

Рисунок 4 – Класифікація нівелірів за точністю [2]

У дужках наведена СКП вимірювань перевищення на 1 км подвійного нівелірного ходу у мм.

Класифікація за основними нормованими метрологічними характеристиками лазерних нівелірів та приладів вертикального проектування наведена на рис. 5.

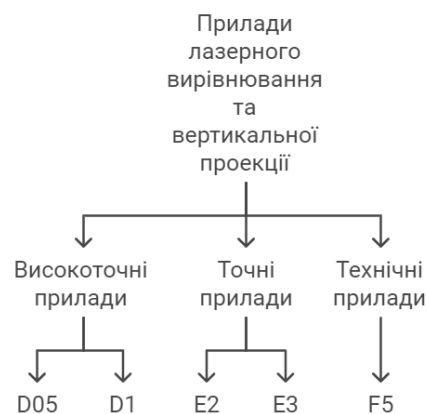

Рисунок 5 – Класифікація за основними характеристиками лазерних нівелірів та приладів вертикального проектування [2]

Класифікація державної геодезичної мережі наведена на рис. 6 [3]

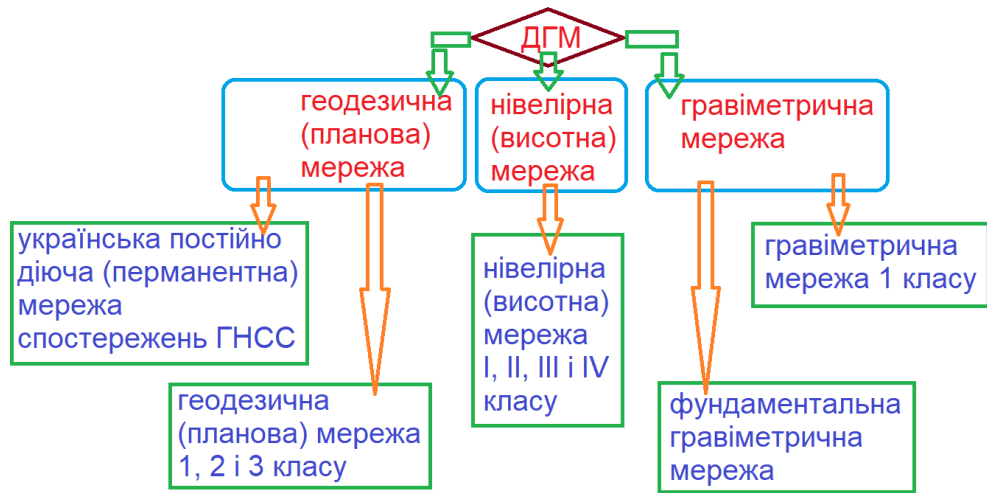

Рисунок 6 – Класифікація державної геодезичної мережі [3]

На базі сучасних нормативних документів було складено класифікації теодолітів, нівелірів і державної геодезичної мережі для використання у методичній літературі.

Список джерел:

1. ДСТУ 8955: 2019. Метрологія. Теодоліти й тахеометри. Метрологічні та технічні вимоги. [Чинний від 2020-03-30]. Київ, 2020. 16 с. (Державний Стандарт України).
2. ДСТУ 8926: 2019 Метрологія. Нівеліри та прилади вертикального проектування оптико-механічні, цифрові, лазерні й рейки нівелірні. Метрологічні та технічні вимоги. [Чинний від 2020-03-30]. Київ, 2020. 15 с. (Державний Стандарт України).
3. Деякі питання реалізації частини першої статті 12 Закону України “Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність” КМУ Постанова від 7 серпня 2013 р. № 646. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/646-2013-%D0%BF#Text> (дата звернення: 13.10.2024).